

LIIKLUSKINDLUSTUS

Seadus rakendus Eestis 01.07.1993. Olemasolev seadus võeti vastu 10.04.2001 kehtivusega alates 01.06.2001. (viimane täiendus 2007)

Kindlustamisele kuuluv sõiduk. Leping tuleb sõlmida mootorsõiduki ja selle haagise suhtes, mis on registreeritud või mis kuulub registreerimisele liikluseaduses sätestatud liiklusregistris. Lisaks tuleb sõlmida leping, ka trammide, trollide ja nende haagiste suhtes.

Teeliiklus liikluskindlustuse seaduse tähenduses on kindlustamisele kuuluva sõiduki kasutamine Eesti territooriumil. Teeliiklus liikluskindlustuse seaduse tähenduses ei ole liiklus:

- 1) hoone sees ja sõidukis, välja arvatud hoones asuvas parklas;
- 2) kohas, mis on eraldatud ja tähistatud võistlusteks või treeninguks;
- 3) tegutseva lennuvälja territooriumi osal, mis on liikluseks suletud.

Liikluskindlustuse leping

Tavaleping sõlmitakse vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Kindlustusvõtjale väljastatakse tavalepingu poliis või roheline kaart.

Roheline kaart on välisriigis kehtiv liikluskindlustuse tavalepingu poliisi vorm. Roheline kaart kehtib poliisil märgitud ajal ja riikides.

Piirikindlustusleping sõlmitakse välisriigis (v.a. EL liikmesriigid ja lepinguriigid) registreeritud või Eestis registreerimata sõiduki või mis tahes sõiduki suhtes, mis on lepinguta. Piirikindlustuslepingu kindlustusandja on LKF (Garantiifond).

Liikluskindlustuse leping ja poliis on erinevad dokumendid (va. piirikindlustuse leping).

Liikluskindlustuse leping on tähtajatu ja selle ülesütlemine toimub seaduses ettenähtud juhtudel.

Liikluskindlustuse poliis kehtib selle märgitud ajal ja see väljastatakse tähtajaga kuni 12 kuud..

Liikluskindlustuse **kindlustusjuhtum** (liikluskahju) on kindlustamisele kuuluva sõidukiga liikluskindlustuse seaduses sätestatud tingimustel kahju tekitamine. *Kindlustusjuhtumi põhitingimusteks on, et kahju põhjustas kindlustamisele kuuluv sõiduk, kahju tekkis sõiduki liikumise tagajärjel ja sõiduki juhil on tekkinud tsiviilvastutus kahju põhjustamise eest.*

Jalakäijale ja jalgratturile sõidukiga tekitatud isikukahju hüvitatakse ka siis, kui sõiduki valdaja ei ole vastutav tekitatud kahju eest. Jalakäijale ja jalgratturile tekitatud isikukahju hüvitatakse vaid siis, kui tema liiklusõnnetusse sattumine ei olnud põhjustatud joobeseisundist tingitud käitumisega. Liikluskahju tekitanud sõidukijuhil ravikulu hüvitatakse raviausutusele, vaatamata tema vastutusele.

Liikluskahju koostis. **Isikukahju on:** ajutisest töövõimetusel tulenev kahju, püsivast töövõimetusel tulenev kahju, kannatanu ravikulud, surmaga lõppenud liiklusõnnetuse korral ülalpeetava elatise vähenemine või kaotus, samuti matusekulu ja liiklusõnnetusega seonduv mittevaraline kahju (valu ja vaev).

Varakahju on: asja kahjustumise või hävimise kahju ning mõistlikud ja vajalikud kulud õigusabile ja ekspertiisile.

Liiklusõnnetusest teatamine. Kannatanu peab esimesel võimalusel isiklikult või esindaja kaudu teatama liiklusõnnetusest mis tahes Eestis liikluskindlustusega tegelevale kindlustusandjale või Eesti Liikluskindlustuse Fondile. Liiklusõnnetuses **kahju tekitanud isik** peab liiklusõnnetusest teatama tekitatud liikluskahjust, kuid mitte hiljem kui viis päeva pärast liiklusõnnetust oma kindlustusandjale või Eesti Liikluskindlustuse Fondile. Kui liiklusõnnetuses osalenud isik ei tea, kas ta on liikluskahju tekitanu või kannatanu, peab ta käituma nagu kahju tekitanud isik.

Kahju hüvitamiseks tuleb kindlustusandjale esitada kirjalik **nõue**. Nõudes esitatakse soov kahju hüvitamiseks ja soovitatav kahju hüvitamise viis (sularaha maksena või vara taastamisena). Nõude esitamise **tähtaeg** on 36 kuud alates liiklusõnnetuse toimumise päevast.

Hüvitamise alused. Kannatanu on isik, kellele on seoses liikluskindlustuse kindlustusjuhtumiga tekkinud isiku- või varakahju. Liikluskahju hüvitatakse kannatanutele. Osasüü korral hüvitatakse kahju süüdlase vastutuse ulatuses.

Vaatamata osaleja vastutusele hüvitatakse jalakäijatele ja jalgratturitele tekitatud isikukahju LKS §27 sätestatud juhtudel.

Liikluskahju ei hüvitata (väljavõte):

- kahju tekitamise eest vastutavale sõidukijuhile tema poolt iseendale tekitatud liikluskahju, välja arvatud ravikulu;
- kahju tekitamise eest vastutava sõidukijuhi juhitud sõiduki omanikule või valdajale tekitatud liikluskahju, välja arvatud isikukahju;
- saamata jäänud tulu, välja arvatud isikukahju puhul käesolevas seaduses sätestatud juhtudel;
- kahju, mis tekib seoses sellega, et liiklusõnnetuses kahjustatud või hävinud sõidukit või muud vara ei saa kasutada;
- tundmatuks jäänud sõiduki poolt sõidukile tekitatud kahju (v.a. LKS §44(7) sätestatud juhtudel);
- liikluskahju, mis on põhjustatud teel lebanud kivi või muu eseme paiskumisest sõiduki liikumise tõttu vastu teist sõidukit;
- veoteenusena veetud veose kahju, mis paiknes liiklusõnnetuse põhjustanud sõidukis.

Liikluskahju hüvitamise või sellest keeldumise otsus tehakse üldreeglina 30 päeva jooksul alates nõude esitamisest. Välisriigis toimunud kahju korral kuni 3 kuu jooksul. Kui juhtumi kohta toimub tsiviilkohtu-, kriminaal- või väärteomenetlus või kindlustuse vahekohtu menetlus ja sellel on otsuse tegemisel oluline tähtsus, pikeneb eelpoolmärgitud tähtaeg nimetatud menetluse aja võrra. Kindlustusandja on kohustatud kindlustushüvitist taotlevale isikule ja kindlustusvõtjale kirjalikult edastama antud liikluskahju puudutavad otsused.

Kahjuhüvitiste piirmäärad. Liikluskahju hüvitatakse selle saajale täies ulatuses, kuid mitte üle kehtestatud piirmäära. Liikluskahju hüvitamise piirmäär (*kindlustussumma*) ühe kindlustusjuhtumi kohta on Eestis tekkinud liikluskahju puhul **varakahju korral üks miljon eurot ja isikukahju korral viis miljonit eurot**. Kui kindlustusjuhtumi toimumise tõttu on kahju põhjustatud rohkem kui ühele kannatanule ja kannatanute poolt kindlustusandjale esitatud kahjunõuete kogusumma või kindlustusandja poolt hinnatud esialgne kahjusumma ületab kehtestatud piirmäära, siis hüvitatakse kannatanutele kahju proportsionaalselt vastavalt iga kannatanu kahju suurusele.

Tagasinõudeõigus (väljavõte). Tagasinõude saab kindlustusselts esitada:

- sõiduki valdaja vastu, kui liikluskahju tekitati sõidukiga, mille kohta liikluskahju tekitamise ajal

ei olnud lepingut;

- kahju tekitanud sõiduki valdaja vastu, kui liikluskahju on tekitatud tema tahtel;
- kahju tekitanud sõiduki valdaja vastu, kui sõiduki valdaja juhtis sõidukit, olles alkoholi, narkootilise või psühhotropse aine mõju all või anti üle sellisele isikule;
- kahju tekitanud sõiduki valdaja või omaniku vastu, kui sõidukit juhil puudus vastava kategooria sõidukijuhtimise õigust või sõiduki juhtimine anti üle sellisele isikule;
- kahju tekitanud sõiduki valdaja vastu, kui sõiduki valdus oli ebaseaduslik;
- kindlustusvõtja vastu, kui kindlustusmakse perioodi eest, millal toimus kindlustusjuhtum, oli tasumata;
- kahju tekitanud sõiduki valdaja vastu, kui sõidukijuht lahkus liiklusõnnetuse toimumise kohalt, rikkudes kehtivaid õigusakte;

Lepingute sõlmimine Eesti kaitsejõudude, Piirivalveameti, Kaitsepolitsei ameti ja politseiasutuse valduses olevate sõidukite suhtes ei ole kohustuslik, kui sõiduki registreerimistunnistusele on sõiduki omaniku kohale märgitud "kaitsejõud" või mõni eelnimetatud asutus. Eelnimetatud vabastus kindlustuskohustusest kehtib üksnes Eestis. Kui sõidukiga sõidetakse väljapoole Eesti territooriumi, tuleb sõiduki suhtes sõlmida leping.

Liikluskahju kannatanule hüvitab kahju **LKF (Garantiifond)**, kui kahju põhjustati tundmatuks jäänud sõidukiga (välja arvatud mootorsõidukile või selle haagisele tekitatud kahju), lepinguta sõidukiga, piirikindlustuse lepinguga või välismaal kindlustatud või kindlustuskohustusest vabastatud sõidukiga.

Liikluskindlustuse makse suurus sõltub kasutatavast sõidukist, sõiduki kasutamise piirkonnast ja sõiduki riskigrupist. Riskigrupp muutub kui sõiduk oli viimase aasta jooksul kindlustatud ja sellega ei põhjustatud liikluskahjusid (vähendatakse riskigrupi 0,8 korda), kui sõidukiga on põhjustatud liikluskahju suurendatakse riskigrupi 1,5 korda.

Riskigrupi väikseim väärtus on 0,4 ja suurim väärtus 3,2.

Liikluskindlustuse makse suurust saab konkreetsele sõidukile arvutada LKF koduleheküljel www.lkf.ee asuva kalkulaatori abil.

HR.

22.12.2007